

Nowe zasady pełnienia dyżurów przez apteki ogólnodostępne w dni wolne od pracy oraz w porze nocnej

1. Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych znajdujących się na terenie powiatu powinien być dostosowany do potrzeb ludności tego powiatu i pozwalać na realizację przez te apteki zadań, w szczególności przez pełnienie dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej, z wyłączeniem powiatu mającego swoją siedzibę w sąsiadującym mieście na prawach powiatu.
2. Do 30 września podmiot prowadzący aptekę przekazuje zarządowi powiatu rozkład godzin na kolejny rok. Każdą zmianę rozkładu należy zgłosić z co najmniej 30 dniowym wyprzedzeniem.
3. Jeżeli siedziba powiatu nie przekracza 40 tys. mieszkańców (wg danych z dokumentu „Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym” opracowywanym przez Główny Urząd Statystyczny i publikowanym na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, aktualnym na dzień 30 września roku poprzedzającego rok kalendarzowy, na który ma zostać podjęta uchwała), a rozkłady godzin aptek na terenie powiatu wskazują, że nie ma gwarancji zaspokojenia potrzeb ludności zarząd powiatu wyznacza, w drodze uchwały, aptekę ogólnodostępną do pełnienia dyżurów w porze nocnej lub dyżurów w dni wolne od pracy. Uchwała jest wydawana na okres jednego roku kalendarzowego i określa dni oraz godziny pełnienia dyżurów przez aptekę ogólnodostępną prowadzoną przez określonego przedsiębiorcę.
4. Zarząd powiatu informuje podmioty prowadzące apteki ogólnodostępne na terenie tego powiatu, indywidualnie albo zbiorowo, za pośrednictwem komunikacji elektronicznej, co najmniej na 21 dni przed dniem wydania uchwały o potrzebie wyznaczenia apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w porze nocnej lub dyżurów w dni wolne od pracy, wskazując dni i godziny, w jakich mają być pełnione te dyżury.
5. Podmiot prowadzący aptekę ogólnodostępną może zgłosić gotowość do pełnienia dyżurów przez prowadzoną przez siebie aptekę, we wskazanych przez siebie dniach i godzinach zgodnych z dniami i godzinami wskazanymi w informacji przekazanej przez zarząd powiatu w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji.

6. Wraz ze zgłoszeniem osoba uprawniona do reprezentowania podmiotu prowadzącego aptekę ogólnodostępną składa w jego imieniu oświadczenie, że apteka spełnia wszystkie wymagania, by wyznaczyć ją do prowadzenia dyżurów (wymagania wskazane poniżej – pkt 7 i 8). Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

7. Zarząd powiatu dokonuje wyboru apteki ogólnodostępnej, która zostanie wyznaczona do pełnienia dyżurów w porze nocnej lub dyżurów w dni wolne od pracy, biorąc pod uwagę:

- a. potrzeby mieszkańców powiatu w zakresie zaopatrzenia w produkty lecznicze, w tym leki recepturowe, wyroby medyczne oraz pozostałe produkty aptek ogólnodostępnych oraz w zakresie świadczenia usług farmaceutycznych i sprawowania opieki farmaceutycznej;
- b. lokalne uwarunkowania geograficzne i demograficzne oraz położenie lokalu apteki ogólnodostępnej;
- c. możliwość zapewnienia przez podmiot prowadzący aptekę ogólnodostępną asortymentu oraz liczby personelu dostosowanej do zapewniania potrzeb mieszkańców powiatu

8. Do pełnienia dyżurów w porze nocnej lub dyżurów w dni wolne od pracy nie wyznacza się apteki ogólnodostępnej, jeżeli wobec podmiotu, który ją prowadzi:

- a. toczy się postępowanie administracyjne w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki;
- b. w okresie 3 lat poprzedzających rok, w którym ma być pełniony dyżur, wydano:
 - i. ostateczną decyzję w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej,
 - ii. ostateczną decyzję w przedmiocie nakazania usunięcia w ustalonym terminie stwierdzonych uchybień w prowadzeniu działalności objętej zezwoleniem na prowadzenie apteki ogólnodostępnej,
 - iii. prawomocne orzeczenie zakazujące wykonywania działalności gospodarczej objętej zezwoleniem na prowadzenie apteki ogólnodostępnej.

9. Zarząd powiatu w pierwszej kolejności wyznacza aptekę do pełnienia dyżurów z tych, które się zgłosiły. Jeżeli żadna nie została zgłoszona lub żadna nie spełnia wymagań, wyznacza aptekę ogólnodostępną z pośród wszystkich zlokalizowanych na terenie powiatu biorąc pod uwagę kryteria wskazane wyżej.

10. Jeżeli z analizy potrzeb mieszkańców wynika, że uzasadnione jest wyznaczenie apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w mieście będącym siedzibą powiatu, liczącym więcej niż 40 tys. mieszkańców lub szerszego zakresu godzinowego dyżurów pełnionych przez wyznaczoną aptekę ogólnodostępną, to zarząd powiatu może dokonać takiego wyznaczenia.
11. Przed podjęciem uchwały osoba reprezentująca aptekę wyznaczoną do pełnienia dyżurów, o ile nie zrobiła tego wcześniej, składa oświadczenie, o którym mowa w pkt 6.
12. Zarząd powiatu może zwrócić się do WIF o potwierdzenie okoliczności wskazanych w pkt 7 i 8.
13. Uchwała w sprawie dyżurów apteki przekazywana jest do WIF, NFZ oraz aptecę wyznaczoną do pełnienia dyżurów.
14. Dyżur jest finansowany przez NFZ, poza sytuacją opisaną w pkt 10 – wtedy dyżur finansowany jest przez powiat z jego środków własnych.
15. Finansowanie jest ryczałtowe w kwocie stanowiącej równowartość 3,5% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, w przeliczeniu na 1 godzinę faktycznie przeprowadzonego dyżuru.
16. W celu realizacji uchwały wyznaczona apteka zawiera umowę z NFZ na okres obowiązywania uchwały (rok) zgodnie ze wzorem zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej NFZ.
17. Apteka ogólnodostępna przekazuje do właściwego oddziału wojewódzkiego NFZ zestawienie godzin dyżurów odbytych w danym okresie rozliczeniowym, opracowywane zgodnie z umową wraz zestawieniem refundacyjnym zbiorczym.
18. NFZ wypłaca wynagrodzenie na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego aptekę ogólnodostępną nie później niż w terminie 15 dni od dnia otrzymania zestawienia godzin dyżurów.
19. Jeżeli w trakcie kontroli zostanie stwierdzone, że apteka ogólnodostępna nie pełniła dyżuru albo pełniła go w wymiarze mniejszym, niż zostało wyznaczone, podmiot prowadzący aptekę ma obowiązek zwrotu dotychczas otrzymanego wynagrodzenia ryczałtowego z tytułu pełnienia dyżurów, od czasu wyznaczenia do ich pełnienia, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty.

20. W przypadku, gdy z przyczyn losowych wyznaczona do pełnienia dyżurów apteka ogólnodostępna traci możliwość ich pełnienia, zawiadamia o tym zarząd powiatu, który wyznacza inną aptekę ogólnodostępną do pełnienia dyżurów. Wówczas umowa między apteką a NFZ wygasa, zarząd powiatu podejmuje nową uchwałę (okres obowiązywania pozostaje bez zmian), w której wyznacza nową aptekę w tej samej procedurze.

21. Kary pieniężne w wysokości do 2000 zł za nieprzestrzeganie przez podmiot prowadzący aptekę ogólnodostępną nowych przepisów sprawie dyżurów aptek:

- nieprzekazanie zarządowi powiatu rozkładu godzin pracy apteki na kolejny rok najpóźniej do 30 września
- niezłożenie oświadczenia o niezachodzeniu okoliczności uniemożliwiających pełnienie dyżuru (pkt 8 powyżej) oraz o spełnianiu wymagań, o których mowa w pkt 7 lit. c powyżej.

22. Kara pieniężna jest nakładana decyzją starosty, od której przysługuje odwołanie do SKO.

23. Dotychczasowe uchwały w sprawie rozkładu godzin pracy aptek na terenie powiatu zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych uchwał.

24. Do czasu wejścia w życie nowych uchwał w aptece prowadzącej ekspedycję w porze nocnej może być pobierana opłata za tę ekspedycję w dotychczas obowiązującej kwocie (3,20zł).

25. W 2024 r. apteka ogólnodostępna przekazuje zarządowi powiatu rozkład godzin pracy apteki na ten rok do dnia 31 stycznia 2024 r.

26. Dyżur w dzień wolny od pracy obejmuje dyżur bez przerw przez kolejne 4 godziny zegarowe w przedziale czasowym między godzinami 10.00 a 18.00.

27. Dyżur w porze nocnej obejmuje dyżur bez przerwy przez kolejne 2 godziny zegarowe w przedziale czasowym między godzinami 19.00 a 23.00.

28. Dyżury pełnione w wymiarze określonym w pkt 25 i 26 są finansowane ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na podstawie umowy zawieranej z apteką.

29. Dyżury aptek w wymiarze większym niż wynikający z pkt 25 i 26 są finansowane ze środków własnych powiatu.

Podstawa prawna: art. 2 pkt 73 i 74, art. 94 i art. 129bb ustawy Prawo farmaceutyczne w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1938) oraz art. 19 ustawy zmieniającej.